

Durmuş Hocaoğlu

Biraz Felsefe: Modernizm, Varlık ve İnsan...

Yeniçağ, “Analiz” ., 20 Nisan 2008, Pazar., s.06
“Analiz” Sıra No: 649; 2008-040; Nisan-08

YENİÇAĞ

Bir önceki hafta Başbakan Erdoğan’ın, her âile için en az üç çocuk yapmayı tavsiye eden konuşması, bu hengâmeli siyâset ortamında pek de o kadar dikkat çekmedi ama yine de birçok kişi, “âile başına en az üç çocuk” önerisini, *kadını ezmekle eş anlamlı olduğu* ile başlayan ‘zehir-zemberek’ şeyler yazdılar ve söylediler; işin ucunda bermûtad “irticâ” îmâsı da vardı tabî. Anlayacağımız, klasik bir liberal-sol moda feminist ‘söylem’ dinledik sayılır. Nedir bu *câzip* –her anlama geldiği için hiçbir anlama gelmeyen – ‘söylem’in temelindeki fikir; niçin insanlar çocuk istemek husûsunda munkabız olmuşlardır; niçin çocuk pek de artık o kadar sevilir birşey olmaktan çıkmıştır?

Bana kalırsa, kısacası, “modernizm” derim; doğrudan ya da dolaylı, herkesi esir alan modernizm, insanı ana-babasına olduğu kadar evlâdına karşı da soğuk ve mesâfeli hâle getiren modernizm .

Niçin?

Niçini şu, ezcümle: Modernizm – ki bu terimin modernite ile sıkı bir bağı ve alâkası olmakla berâber birçok bakımdan da ondan farklılaşmış olduğuna betahsis dikkat çekmek isterim – insanın ulviyetine ağır darbe indirmiş ve O’nu sıradanlaştırmış, bunun yanında, cinsiyetleri birbirine yaklaştırmıştır. İnsan’ın sıradanlaştırılması, O’nun varlık manzûmesindeki - yâni “Âlem”deki - ve varlıkların kategorik tasnifindeki yerinin ‘herhangi’leştirilmesi, alelâdeleştirilmesiyle olmuştur: İnsan, artık, Merkez-i Âlem değildir; sonsuz uzay boşluğundaki sayısız galaksilerden, nebulalardan, yıldızlardan müteşekkîl muazzam bir “maddî kâinat” içerisinde, adına bizim tarafımızdan “Samanyolu” denen, hiçbir ayırıcı, mümeyyiz vasfı bulunmayan, orta-boy, *herhangi* bir galaksideki, yine adına bizim tarafımızdan “Güneş” denen, hiçbir ayırıcı, mümeyyiz vasfı bulunmayan, orta-boy, *herhangi* bir yıldızın etrâfında deverân eden dokuz – şimdi sekize indirildi bu sayı – gezegenden, adına bizim tarafımızdan “Dünya” (Arz) denen ve tamâmen tesâdüfler ürünü olarak hayata elverişli bir hâle gelen bir gezegende, yine tamâmen kör tesâdüflerle başlayan, hiçbir gayesi bulunmayan bir canlılık zincirinin aynı şekilde ilerleyen en son halkasında maymunlarla ortak bir atadan türeyen, evrimleşerek ‘insan’laşan; mâverâdan ve mânevî bir ruhdan mahrum, rûhu madde ve maddî olan, metafiziksiz, uhrâsız, herşeyi ile bu maddî âleme âit, burada başlayan yaşantısı burada sona erecek olan, “herhangi bir” yaratıktır. Artık İnsan’ın bir tanrısı yoktur; O, bir tanrının, gerçek bir tanrının, yâni, yaratan, yokeden, yarattığını her ân yeniden yaratıp yeniden yok eden ve bu yaratış ve yokedişi, biteviye, sonsuz kere tekrar eden, yok ettiklerini dahi hıfzeden, evvelsiz ve âhırsız, herşeye gücü yeten (kaadir-i mutlak, omni potens), herşeyi bilen (âlim-i külli şey’, omni scient), herşeyin fevkinde olan (müteâl,

transcendental), her yerde olan ama hiçbir yerde olmayan, herşeyi işiten, herşeyi gören, rahmân ve rahîm olduğu gibi kahrhâr da olan, yarattığı kullarını her ân gözetleyen ve sonra kendisine dönülecek, yapıp-ettikleri bir-bir önüne döküldüğünde hesap verilecek en âdil ve en büyük hâkim, hâkimlerin hâkimi olan, eşi ve ortağı bulunmayan, “bir “olan “Bir Tanrı”nın, “İlâhun Vâhid”in kulu değildir. İnsan kendi kendisinin tanrısı, kendi kendisinin kuludur; Tanrı’yı kabûl etmediği veya etse de kaale almadığı için O’nun vaz’ etmiş olduğu yaşama tarzını ve ahlâkı da reddeden bu modernitenin insanı, kendi yaşama tarzını ve ahlâkını da kendisi vaz’ etmiş, “laisite”yi, “Tanrı’nın elinden iktidârı almak” olarak tanımlamıştır.

Bir Tanrı ile hiçbir şekilde karşılaşmayacağı, hiçbir şekilde hesap vermeyeceği için fütursuz bir cür’etle kendi hayat düzenini ve kendi ahlâkını kendisi vaz’ eden modernizmin insanı, kendisinin tanrısı kendisi olmakla varlık âleminin merkezine kendisini koymuştur; kapkaranlık gecede kara taşın üstündeki kara karıncanın ayak izini dahi gören Tanrı’nın delici bakışlarından kurtulduğu için içi rahat olan modernizmin insanı, sonsuz olmasından mütevellid muhîti olmadığı gibi merkezi de olmayan bu maddî varlık âleminde rastgele bulunduğu yeri ve rastgele bir varlık olan kendisini merkez ittihaz etmiş, tahtından devirdiği Tanrı’nın tahtına oturmuştur; merkez kendisidir, en mühim olan da kendisi. O, artık herşeyin mi’yârıdır; çünkü Tanrı kendisidir. Hâl böyle olunca, yâni, Tanrı’ya karşı sorumluluk bitince sorumluluk kendisi ile başlar ve biter ve bu nokta da artık, ana-baba gibi evlâdın da kendisine ayak bağı olmaya başladığı noktadır.

Ve böylece...

